

טיוב הקהילה

ב"ד

תצוה
ו"א אדר תשפ"ו

המסע לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג	5:00
מוצ"ש"ק	6:13
ר"ת	6:53

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א'	8:14	סוז"ת א'	9:27
סוזק"ש ב'	8:57	סוז"ת ב'	9:55

גליון מס':
823

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | שבת זכור |

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיוב הפרשה

הושלמה הבנתו עקר השרץ את עצמו והלך לו. זהו שדייקו חז"ל ואמרו (מגלה ו'): 'אם יאמר לך אדם יגעתי ולא מצאתי - אל תאמין לו', הם לא אמרו 'יגעתי ולא הבנתי' כי לאמיתו של דבר יש לכל אדם הגבלה מסויימת להבנתו, וכשהדברים תלויים בהבנה ייתכן מאוד שגם אחר יגיעה לא יצליח להבין, אולם גם אם אין בכוחו הבנתו להשיג, מוכים מן השמים להמייגע בתורה ב'מצאיה', ומכוונים את עיניו לראות מה שצריך לראות כדי להחכימו.

כמובן, שאלו הגילויים מגיעים בכל מיני לבושים, ולא בכל פעם זוכים לתשובה כל כך באיתגליא, אך הצד השווה שבכל מקרה הוא, שלבסוף מסבבים איזה לעשות כדי להאיר את עיניו ולהחכימו.

סייעתא דשמיא בנפשות היגיעה בתורה

דברים אלו צריכים לשמש כחיוק אלו שאינם רואים את עצמם ראויים להיות תלמידי חכמים, מאחר שרואים שהבנתם מוגבלת ודעתם עניה מאוד, כי עליהם לדעת שלאמיתו של דבר אין הדבר תלוי ב'הבנתם', וגם אם לא נתברכו בכוח ההבנה, יכולים הם לעשות חיל בלימודם, ואם הם יעמדו כעקשנים להבין מה שאין הם מבינים יסבבו מן השמים וימצאו לידם את הסיבות ואת הכלים שבאמצעותם אכן יזכו להבנה. לפעמים יהיה זה סיבה חיצונית, ולפעמים יהיה זה סיוע בתחום הלימוד, כי ימצאו לפניו חברותא שיואל בטובו לשרר את אונן ולהרחיב את דעתו. וכל שעליו לעשות הוא להחזיר את בטחונו בהשי"ת, שהוא יסבב הסיבות להרחיב את דעתו, וכשם שאמר למשה 'זה', כך יזכה גם הוא שיאמר לו 'זה'.

השקפה זו זכית לראות אצל הגאון אבי מורי וצ"ל, היה זה באחד מלילי טבת הארוכים, באתי לבקרו וראיתיו יושב לבדו וכותב את חיבורו הידוע 'מעדני השלחן' על שו"ע 'יורה דיעה', והרצה אבי מורי לפני את תחושותיו בזה השעה כשיושב לכאורה יחידי ומלכוד ומכריע את ההלכות, וכך אמר לי מתוך ענותנותו המופלגת: כשאני לומד או כותב, אף שאני יושב לבד, הנני מרגיש שהבורא יושב כנגדי וכביכול לומד עמי (ראה אבות ג, ו'), וכל דבר שאינו מובן לי היטב, הריני מפרטו לפניו, ואני מרגיש שהבורא שומע אותי, וכשעולה בדעתי דרך ליישב את הדבר, הריני מרגיש שהקב"ה בעצמו השיב לי, וכל עוד שאינו זוכה להבנה הנני מרגיש שעדיין לא השיבני הבורא...

מתוך דבריו של אבא עמדתי על השקפתו בענין עסק התורה, הוא ז"ל אכן זכה להתעטר בכתרה של תורה עוד מימי עלומיו, וכבר אז זכה להיתר הוראה, אולם כדי לחבר חיבור 'מעדני השלחן' ולשמש כמכריע וכפוסק אחרון, לזאת צריכים כתפיים רחבות, ואעפ"כ ראה לנכון לחבר את חיבורו על אף שידע שהדבר תלוי בהרבה יגיעה, אולם לא היה זה מתוך החלטה של 'יכול אני', לדעתו היה זקוק עדיין לבחינת 'זה', שיוירו לו מן השמים האין להכריע, ואעפ"כ לקח את עצמו למשימה זו, מתוך בטחון שהקב"ה אכן יענהו מן השמים, כי כשהאדם חפץ לעשות דברים למען הקב"ה, הקב"ה הוא בעורו, וגם אם אינו יודע איך יסבב הקב"ה את עזרתו כבר יכול הוא להתחיל במשימתו, וברבות הימים יווכח מה היו הסיבות שהעמיד הקב"ה לסעדו.

וזה אשר תעשה על המזבח כבשים בני שנה שנים ליום תמיד: (כט, לה)

איתא בגמרא (מנחות כט, א'): 'תנא דבי רבי ישמעאל: שלשה דברים היו קשין לו למשה, עד שהראה לו הקב"ה באצבעו, ואלו הן: מנורה, וראש חדש, ושרצים. מנורה, דכתיב: (במדבר ח, ה) וזה מעשה המנורה; ראש חודש, דכתיב: (שמות יב, ג) החדש הזה לכם ראש חדשים; שרצים, דכתיב: (ויקרא יא, כט) וזה לכם הטמא; ויש אומרים: אף הלכות שחיטה, שנאמר: (שמות כט, לה) וזה אשר תעשה על המזבח', ע"כ.

והנה דעתנו קצרה להבין מה שנתקשה משה בכל אלו הארבעה דברים, וללא ספק שהיה זה בעומק סודם של אלו המצוות, כי בדעתו העמוקה זכה לרדת לעומק טעמה של כל מצוה, ובבואו לאלו המצוות נתקשה בעומק טעמן, עד שהראה לו הקב"ה ואמר לו 'זה', וגילהו גם מה שלא היה ביכולתו להשיג מכח עצמו.

והנה איתא בוזהר הקדוש (תיקוני זר תיקון סט דף קיד.) 'איתפשטותא דמשה הוא בכל דרא ודרא', ועל כן כל בחינה שהיה במשה נמצאת במידת מה בכל הצדיקים, ומאחר שרואים במשה רבינו שלא זכה מלכתחילה לרדת לעומקן של כמה וכמה הלכות, כך מודמנים אצל כל צדיק כמה וכמה ענינים הצריכים דיעה רחבה מאוד, ואין ביכולתו להשיגם גם בכח כושר שכלו שהעניק לו מן השמים. אולם כשהוא מתייגע להבין עומק הדברים מוכים אותו מן השמים, ומסבבים סיבות ללמדו ולהחכימו גם באלו הדברים.

וכפי המסופר על אחד מן הצדיקים שבדור האחרון שאחר שהתייגע רבות ולמד כל דיני שרצים וסימניהם לטהרם או לטמאם, רצה גם כן 'לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא', ועל פי הספרים שהיו תחת רשותו בירר את מהותו של כל שרץ למינו אם נמצאים אצלו סימני טהרה או טומאה, וכך הסיק לעצמו מהו דינו של כל שרץ ושרץ, אולם מכל סוגי השרצים היה שרץ אחד שלא היה ביכולתו לעמוד על סימניו האמיתיים באמצעות חיבוריהם של גאוני הדורות, ואילו היה מדובר בשרץ שבקל היו יכולים להמציאו, היה ביכולתו של אותו גדול לבדוקו במו עיניו ולראות בחוש את סימניו ולבוא לידי הלכה ברורה, אולם מדובר היה בשרץ מסוים שאינו כמעט בנמצא, וכל ידיעותיו אודותיו היו מתוך דבריהם של גאוני הדורות בחיבוריהם, אבל גם מתוך דבריהם לא היו יכולים לעמוד היטב על מהותו כאמור. ובכל זאת לא התייאש אותו גדול מלברר את מהותו, והרבה לעמול שוב ושוב במקום של הראשונים והאחרונים כדי לעמוד על מהותו של אותו שרץ, אולם גם אחר שעיין שוב ושוב בדבריהם לא היה ביכולתו למצוא פתרון לספיקותיו.

אולם מן השמים לא הניחו לאותו גדול להישאר בספיקו, ואחר שעשה כל מה שביכולתו סיבבה ההשגחה העליונה את ישועתו כהרף עין ולפתע הבחין איך שעל חלון ביתו הופיע איזה בריה נמוכה, ומתוך ידיעותיו הבין שמדובר באותו שרץ עצמו, מיד פתח את החלון והשרץ זחל פנימה והעמיד את עצמו על אודן החלון מבפנים, או אז התבונן הצדיק היטב בסימניו של אותו שרץ, ורק אחר שכבר

טיוב המערכת

ונהפוך הוא

בעמדנו עתה בשבת זכור שהיא הפתיחה לימי הפורים הקדושים, עלינו להבין מהי העבודה הנדרשת מאיתנו בימים אלו, (כמובן מלבד מצות השמחה ושאר מצוות הפורים), הרי ידוע מספרים קדושים ש'עמלק' בגימטריא 'ספק', כי כל מטרתו של עמלק הייתה להכניס בליבם של ישראל ספקות באמונה, וזה גם מה שרצה המן הרשע להראות שח"ו אין השגחת השי"ת על עמו ישראל וכי הוא יכול לעשות בהם כרצונו, ולכן כל ניס הפורים נעשה במידה כנגד מידה; ושתי הרשעים העבירה את בנות ישראל בשבת - לכן באה על עונשה ביום השבת. היהודים רצו למצוא חן בעיני אחשורוש ולכן השתתפו בסעודתו - לבסוף נתנם בידי צר. מרדכי היהודי לבש שק ואפר וזכה ל'לבוש מלכות'. המן הרשע התגאה ורצה שכולם ישתחוו לו - וזכה לקיתו של שופכין על ראשו. הוא גם נתן את העצה להרוג את ושתי המלכה - ונהרג בעצמו, ונתלה על העץ - אשר הכין למרדכי.

האמונה בהשי"ת ובהשגחתו היא שהחזיקה את עם ישראל בזמנים הכי קשים בכל הדורות, וכך נזמר גם בליל הסדר 'והיא שעמדה לאבותינו ולנו', 'שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מציילנו מידם', כי בלי האמונה איננו יכולים לעמוד כנגד כל הקמים עלינו, ובפרט כאשר אנחנו בעומק הגלות מוקפים באויבינו - שואני ישראל הקמים עלינו, ובעיני בשר נראה שח"ו הם יכולים להצליח במזימתם, אבל ישראל מאמינים בני מאמינים שכשם שעזרנו השי"ת בימים ההם כן יעזרנו גם בזמן הזה.

זכור את אשר עשה לך עמלק, מצוה אותנו התורה, עמלק רצה להילחם באמונה ולהחליש אותה, והמלחמה בעמלק היא ע"י ההתחזקות באמונה בהשי"ת, ואיך מחזקים את האמונה? מובא בספרים בשם הבעש"ט הקדוש 'האמנתי כי אדבר', שע"י דיבורי אמונה מתחזקת האמונה גם בלב, וכך יוצא שקריאת פרשת זכור וזכירת מעשה עמלק ונכדו המן האגני - הם המחזקים את האמונה, ויה"ר שע"י האמונה בהשי"ת נזכה גם עבשיו לניסים ונפלאות, 'מי שענה למרדכי ואסתר בשושן הבירה הוא יעננו.

(ע"פ טיוב המועדים - פורים)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

טיוב הודעות

הלכות שונות בשתיית היין בפורים

שינוי מקום בשתיית היין

- א. השוטה יין בכמה מקומות, אם לא שתה מתחילה כשיעור רביעיית יוצא אכ"כ ממקומו, צריך לחזור ולברך בורא פרי הגפן, אבל אם שתה מתחילה כשיעור רביעיית יש בזה דיעות בין הפוסקים אם צריך לברך ברכה אחרונה במקומה וכן אם יצטרך לברך ברכה אחרת משום שינוי מקום, ולכן לכתחילה יש להחמיר לברך אחריהם ברכה אחרונה במקומם, ואם למעשה שינה מקומו א"צ לברך (שו"ע סי' קע"ח סי"ה ו"גב"ש בספק"ח).
- ב. לכתחילה יש להקפיד לברך ברכה אחרונה מיד אחר גמר שתייתו, דיש לחוש שמא יעבור הזמן של שיעור עיכול ויפסיד הברכה אחרונה על הכוס ששתה (מ"ב סי' ק"צ סק"ח), ועי' דעת החיים (סי' קפ"ד סק"ט) שכתב לענין שיעור עיכול בשתייה ואכילת פירות, דאם שהה עד חצי שעה יכול לברך, ואם שהה יותר מזה יש לו לאכול עוד ויכוין לפטור את מה שאכל כבר, ואם אי אפשר לעשות כן ישמע ברכה מאחר ויכוין לצאת, או שיברך בליבו.
- ג. אם באמצע סעודתו שתה יין ויברך בפה"ג, אפילו לא שתה כשיעור, ואין צריך לחזור ולברך בפה"ג, כיון שהוא שם עדי יין, אך צריך לחזור ולברך בפה"ג, כיון שהוא באמצע סעודתו (בה"ל ק"ע"ח ד"ה ו"ה וא"ב).
- ד. שתה יין כדי רביעיית, אל יתפלל עד שייסיר יינו (שו"ע סי' צ"ט ס"א).

- ה. ואם יעבור זמן התפילה בינתיים אין לחוש להחמיר כל כך, כיון שעכשיו בלא"ה אין מכווין כ"כ בתפילה (מ"ב סק"א).
- ו. וכל מי שהוא שתי ומרגיש בנפשו שיפגי יינו די לו בכך, ולכן אין נזהרין בינות שלנו ומתפללין אף אם שתו רביעיית או יותר, כיון שאין יינות שלנו חזקים (שם סק"ג).
- ז. אם מתפללים מתוך סידור שבידו, אין חוששין לשכרות מעט (שם רמ"א סי"ג. שו"ע הרב שם ס"ד), וי"א דאין נכון לעשות כן (מ"ב סק"ו בשם הפמ"ג).
- ח. שתה יותר מרביעיית והתפלל, אם יכול לדבר לפני המלך תפילת תפילה, ואם לאו תפילתו תועבה, וצריך לחזור ולהתפלל כשיסיר יינו מעליו (שם סק"ג).
- ט. ואם עבר זמן התפילה משלים אותה בתפילה שאחריה, כדין שוגג שמתפלל בתפילה הסמוכה שתיים (שם).
- י. ואפילו התחיל לשתות אחר שהגיע זמנה, שהיה סבור שיהיה לו שהות להתפלל לאחר שיפוג מן היין המוטע שהתחיל לשתות בדיעה מיושבת, ואח"כ נמשך לבו אל המשתה ושכח מן התפילה ונשכח כ"כ עד שלא נשאר לו שהות להפיג את יינו טרם עברו זמן התפילה, אעפ"כ שואג מיקרי, אך אם הוא סמוך למנחה ויעבור הזמן דווקא אם יושב שלא יוכל להפיג את יינו בזמן קצר כזה, מיד הוי לכו"ע ואין לו תשלומין (מ"ב ס"ו).
- יא. אם נאנס לא התפלל ערבית מחמת שכרותו וכבר עלה עמוד השחר, יכול להשלים ידי חובת קריאת שמע וברכותיה עד הנץ החמה, אבל ברכת השכיבו לא יאמר דאינו זמן שכיבה, וגם שמו"ע לא יתפלל, תפילת ערבית נתקנה רק בשביל לילה ומכיון שעלה

- ע"ש"ש יום הוא לכל דבר, אלא יתפלל שחרית שתיים (שו"ע סי' רל"ה סעיף ד' מ"ב סק"ד).
- ב. דין קריאת שמע כדין תפילה, ויש מקילים, ע"כ יש לומר לכתחילה שלא לבוא לידי כך, ובדיעבד אם נשכח אין לפטור את עצמו מקריאת שמע משום זה, ואם יפוג יינו עד שלא עבר זמן קריאת שמע יחזור ויקרא הפרשיות (סי' צ"ט ס"א מ"ב סק"ח).
- ג. ולענין ברכת המזון, אם היה שיכור לגמרי עד שאינו יכול לדבר לפני המלך, נסתפקו התוספות והרא"ש אם צריך לחזור ולברך (סי' קפ"ה סעיף ה' מ"ב ס"ו).
- ד. מסקנת האחרונים דאם אירע שנשכח כ"כ עד שאין יכול לדבר בפני המלך אעפ"כ יברך, ומ"מ לכתחילה יזהר שלא יבוא לידי כך (שו"ע סי' קפ"ה סי"ה מ"ב סק"ו ע"ש), ומיירי שלא הגיע לשכרותו של לוט (מ"ב ס"ו).
- טו. שאר ברכות יכול לברך אף על פי שהוא שיכור (סי' צ"ט ס"א), וי"א דיש להחמיר לכתחילה בשיכור שאינו יכול לדבר לפני המלך אף בשאר ברכות, וכ"ז כשלא הגיע לשכרותו של לוט, דאל"ה כשוטה יחשב לגמרי לכו"ע ופטור מכל המצוות, ע"כ אפילו בדיעבד אם קרא ויברך או לא מיפטר בכך שהרי פטור היה באותה שעה וחיוב אכ"כ לחזור ולקרות ולברך (מ"ב סק"א).
- טז. אין מצרפין אותו למנן עשרה, וי"א דהיינו דוקא בשיכור כלוט, אבל אם קרא יינו יכול לדבר בפני המלך מצטרף (ב"ב החיים שם סק"ו ע"ש), וי"א דגם בזה אין מצטרף (מ"ב ס"ו, היריד"ק בספר עבוד"ק קשר גודל פ"ח ב"ב א"א פרשת ויחי סי' ו'), ולענין ג' לזימון אפשר דרשי (מ"ב סק"ו).

טיב הבנין

זכר מעשה עמלק ומחיתו

בשבת שקודם הפורים מוציאים עוד ספר תורה מלבד הספר של פרשת השבוע, וקורין בו בספר דברים את פרשת זכור ומצוות מחיית עמלק. הטעם לקריאת זו הוא בכדי לקיים את המצוות עשה דאורייתא של "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך צאתכם ממצרים" (דברים י"ז, ו) והלאו של "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים - לא תשכח" (שם י"ט), ובהיות שדרשו חז"ל (ספרא בחוקותי א, 'זכור - זהו בפה, ולא תשכח' - זהו בלב, על כן תקנו לקרוא בתורה את פרשה זו של עמלק ולהוציאה בפה בביתו שפתיים).

ואף על פי שגם התורה אין זמן מיוחד בו צריך להזכיר את מעשה עמלק, ובלבד שימחה פעם אחת בשנה, אבל חז"ל קבעו את זמנה לשבת שקודם פורים, וכתבו על זה בראשונים (ראה בחוקת סימן רל"ז), שהוא על פי דברי הגמרא במסכת מגילה (ב): הודרשת מן הפסוק במגילת אסתר (א, כח) "והימים האלה נזכרים ונעשים", שיש להקדים הזכירה לעשייה, ולהיות שפורים הוא זמן מחיית זכור של המן שהוא מוצע עמלק, לפיכך מקדימים את זכר מעשה עמלק לשבת שקודם לה.

אך מלבד הדיון של זכירת ומחית עמלק יש עוד מצוה, והוא להכריח את זרעו של עמלק, וכפי שנאמר (שם י"ט), "והיה בהניח ה' אלקיך לך מכל אויביך מסיבב בארץ אשר ה' אלקיך נתן לך תחלה לרשתה, תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח". ומצוה זו כוללת להרוג ולאבד את כל זרע עמלק, זכרים ונקבות, וגם לרבות את כל בעלי החיים השייכים להם.

אבל כבר כתב ה' מנחת חינוך' (מנחת חרות אה"ה), כי האידנות אין מצוה זו נוהגת, מכיוון שכבר בא סנחריב ובלבל את כל העולם ואין אנו יודעים כהיום הזה מי הוא מזרעו של עמלק, וממילא נותר לנו רק אלו המצוות של זכור בפה ולא תשכח בלב, ולעיתים יהיה לנו שוב המצווה של מחיית זרעו של עמלק ולהישדמם עדי עד.

אשר קרך - שמקרה ההתלהבות בעבודת הבורא
מה היה חטאו הגדול של עמלק אשר בעטיו נחתיים כליה עולמית, אלא כתוב (דברים כה, יח), "אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגעולא יראאלקים", ובאירו במדרשי חז"ל (תנחומי כי תצא ט, ספיקתא ב) בכמה אנפין את מהות חטאו של עמלק, ואמרו שם שתיבת 'אשר קרך' הוא מלשון קור וצינה, והיינו,

ומה שמו זכרו בזכרון קדוש

ושקיר עמלק את האמת ה' ופחד שנפל על אומת העולם בשעה שיצאו ישראל ממצרים, שהיה הוא הראשון שהעני לצאת ולהילחם בישראל.

משל למה הדבר דומה לאמבטי רותחת שהיו הכל בורחים הימנה ובא אחד וקפץ לתוכה, ואף על פי שנכווה מכך, מכל מקום קיררה לאחריים שבאו אחריו ונכנסו בתוכה. כך היו הכל בורחים מאימת ישראל, וכפי שזמנו (שם טו), "אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמוגו כל ישיבי כנען תיפול עליהם אימתה ופחד", ובא עמלק והפיג את הפחד, ולא עוד אלא שאמרו חז"ל, "ש'אשר קרך' הוא מלשון טמונה ויני דמסאבותא, שרצה עמלק לטמאות את כרם בית ישראל.

על משקל זה ביארו רבותינו הקדושים מאורי החסידות (ראה 'עבודת ישראל' - פרשת זכור), ואמרו שכל קליפתו של עמלק הוא לקרר ולזנב את העובדי השי"ת מעבודתם הקדושה, וזרנו לבוא אצל האדם שרגיל להתלהב לעבודת הבורא יתברך שמו כאש תמיד לפני ה', ומבלבלו בכל מיני פיתויים והבלי שואו, ואומר לו, מה לך ליגע לריק, הלא כבר עברת על כל מיני עבירות עד כי אפסה תקוותך לעשות תשובה, ומה לך ללמוד בתורה הקדושה ולהתפלל בכוונה, הלא על אנשים כמותך כבר נאמר (משלי כ"ו, י) "ובח רעים תועבה", ונתנה אין לך לא משלוות העולם הזה וגם נכונה תוחלתך לעולם הבא ונמצאת יורש תרתי גיהנום.

כך הוא דרכה של קליפה זו לטמטמם את מוח האדם בדברי שטות והבל, עד שכושב את לב האדם ומעבירו על דעתו ועל דעת קונו, ומקרר מן העבודה הקדושה אשר היה מתיגע בה כל הימים, ועל דבר זה מזהירנו הכתוב ואומר 'זכור עת אשר עשה לך עמלק - אשר קרך', אשר קירר אותנו מעבודת הבורא יתברך שמו.

עמלק היה עונש על הרפיון ברבי תורה ובאמונה
אך יחד עם זאת צריכים אנו גם לידע מדוע ולמה הגיע להם לישראל הצרה הגדולה הזאת, במה לא היו כהוגן על שהגיע להם על ככה. אלא כדאמר בגמרא (סנהדרין ק"ג) 'לפרש את המקרא' (שמות י"ח), "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים", מאי לשון 'רפידים', רבי יהושע אומר שריו עצמן מדברי תורה". ודבר זה ברור כשמש, כי אילו היו ישראל מתגברין בתורה כראוי, לא הייתה יכולה קליפת עמלק להתגבר כלל, שהרי אמרו חז"ל

בגמרא (סוכה נ"ב), "הנא דבי רבי ישמעאל, אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש, אם אבן הוא נימות, אם ברזל הוא מתפוצץ". ואם ראה ראינו כי שעמלק הוא היצר הרע הצליחה ידו, אין זאת אלא שהיה כאן איזה מרגעת ורפיון בדברי תורה.

עוד ביארו רבותינו לאמר, מה היה להם לישראל שבגין זה קפץ עליהם רוגזו של עמלק. היה זה בגין כך שנפלו לספיקות באמונה, וכפי שנאמר בתורה (שם י"ז), "ועל נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין", ומיד לאחר מכן כתוב (שם י"ח), "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים", ומביא רש"י את דברי המדרש (שם רבה כ"ו ב) לבאר את סמיכות המקראות זו לזו, ואומר שהיות והיו ישראל מהרהרין כלפי שמוא 'היש ה' בקרבנו אם אין', והיה בזה משום חוצפה והתרסה כלפי הקב"ה שגאלם מארץ מצרים ביד חזקה ובורע נטויה, וסיפק להם את כל צרכיהם במדבר, ואף נשאם בתוך עני הכבוד להגין עליהם, ועל עוון זה שיסה בהם הקב"ה את עמלק שיבא וילחם בהם, ועל ידי זה נזכרו בו מיד.

משל משלו על זה, לאדם שהלך בדרך והרכיב את בנו על כתפו למען לא ירגיש בעצר ובטלטולי דארחא, ובכל אימת שהיה הבן רואה על אם הדרך איזה חפץ נחמד היה הבן פונה אל האב ומבקש הימנו להרימו מעדי הרכיבם וליתן לו, והנה, כעבור איזה זמן נתרלף הבן לישיבתו לענימה על כתפי אבא, וכבר הפסיק אפילו להתבונן מי הוא המרכיב אותו ומי נותן לו את כל מבוקשו, עד שבאחד הימים כאשר אחד מידידי האב עבר בסמוך עליהם, שאל אותו ה' הקטן 'הראית את אבא', כשמוע האב את שאלת הבן הסירו מיד מעל כתפיו ובא הכלב וגשכו.

לתקן מה שפגמנו
באשר על כן, בהגיענו לקראת שבת זכור, הזמן בו מצויים אנחנו לזכור ולא לשכוח את אשר עשה לנו עמלק, רובץ עלינו חוב קדוש לעורר בקרבנו את זכרון מעשיהם הרעים של עמלק וסיעתו, שרצו לאבד ולהפסיק את ישראל ממקור הקדושה והטהרה, ולעורר לטמנת את תכלית השנאה שנאתה כנגד קליפת הטומאה שלהם, כשבצוותא לזה יש לנו לחפש בבדקי בתינו ולהתחזק באלו העניינים שהמיטו עלינו את הצרה הזאת.

אין לך זמן נכון יותר מזה עתה בכדי לתקן ולהעלות מעל לכתפייך את אלו המידות אשר

הכתיב בפסוק זה הוא 'לפניהם', אך הקרי לפי כמה גירסאות [עייני "מנחת שי" על אתר] הוא 'בפניהם'.
מה פשר שתי נוסחאות הללו, ומה ההבדל אם איש לא עמד לפניהם או 'איש לא עמד בפניהם'.
להבין זאת, נקדים נא פסוק נוסף במגילת אסתר שיש בו גם כן קרי וכתיב (ח, יא):
"אשר נתן המלך יהודים אשר בכל עיר ועיר, להקהל ולעמוד על נפשם, להשמיר ולהרג ולאבד, את כל חיל עם ומדינה הצרים אתם".
- הכתיב הוא 'ולהרג' עם ו' החיבור, אך הקרי לפי כמה גירסאות [עייני "מנחת שי" על אתר] הוא 'להרג' ללא ו' החיבור.

ואיש לא עמד לפניהם
"נקלה היהודים בעריהם, בכל מדינות המלך אחשוורוש, לשלח יד במבקשי רעתם, ואיש לא עמד לפניהם, כי נפל פחדם על כל העמים" (אסתר ט, א)

קונו במסירות נפש עצומה, ובכל אותם ימים קשים ומרים לבית ישראל, לא ביטל מעבודת קדשו אף לא נימא אחת. והמשיך בסדרי עבודתו הנאמנה בייחודים נשגבים, כשרוב שעות היממה היה עומד על רגליו, כידוע ומפורסם.
מתחילה כשנתפס הצדיק והושלך אל מרתפי המבצר, חומה לפנים מחומה, עמד שם בתא הצינוק לבדו, בלא שום עזרה וסיוע כלום. ורק מפעם לפעם הואילו השלטונות להרשות כניסה של אחד מן המקורבים המשמשים בקודש, לאחור רוב שתולנות של אחינו בית ישראל, שעירי וסנקים שרים וצדיקים מכל רחבי העולם, וברוב תפילות ותחינות ששכנו ישראל לבם כמים על צרת הצדיק. - ניאותה הממשלה לצרף אליו בקביעות אל תוך תאו המצומק, את משגשו הנאמן הנקרא 'הויז' -

בחור', כדי שייטיע בעדו בכל ענייניו. בהיות שמעולם לא הורגל לעסוק בעצמו בענייניו וצרכיו, בהיותו תמיד דבוק בדבקות עליון, והמשמשים בקודש עושים את כל המלאכה אשר לפניו. מתקופת שהייתו של ההויז-בחור עמו במבצר פטרבורג, שמורים עמנו כמה הנהגות ומעשיות נפלאות, שסיפר אותן בחור ממה שראו עיניו וחזו בקודש פנימה בעת צרה וצוקה, והם עברו במסורת וזני העדה חסידים ואנשי מעשה, מדור לדור. [חלקם מסופרים בסדר נאה ומהודר בספה"ק "נר ישראל" (רו"ת) ע"ש].
טיב המעשה דנו, השייך לחג הפורים, מתייחס אל התקופה הקשה והאפלה יותר שבמבצר, טרם נכנס ההויז-בחור לשהות עמו בתוך הכלא בקביעות, רק מפעם לפעם העניקו שלטונות המבצר 'אישורי כניסה' מיוחדים למשמשים ותלמידים, שהיו מתגנבים פנימה באישורים שבידם משרים שונים, ומלבד מה שהיו מביאים אליו את צרכיו, היו גם יכולים להציץ מעט בעבודת קדשו שם. והנה אתא ובא 'הג הפורים' הקדוש, והרי פורים הוא פורים בכל מקום ובכל מצב שאיש ישראל נתון בו, גם בין כותלי בית הסוהר... - זמן רב בטרם פרש את הפורים את כנפיו, החלו העסקים בשתדלנות רבה בחלונות הגוהבים, כדי שיוכל הצדיק לקיים את מצוות החג. ולאחר סכומים נכבדים של 'שוחד' שעברו בהצנע מתחת השולחן במקומות הנכונים, הושג האישור המיוחד להחזיר 'מגילת אסתר' כשרה ומחודרת אל תוככי הצינוק שבכלא האכזרי והשמור ביותר בכל רחבי ממלכת רוסיה.

כך זכה הצדיק לקיים את מצות 'קריאת המגילה' בהיוד, גם בבית הסוהר. - כמו כן המציא הרבי לעצמו עצות ודרכים לקיום שאר מצוות היום, את מצות המשתה ו'סעודת פורים' קיים מתוך מה שהונח לפניו בארוחתו הדלה, וכן מצות 'מתנות לאביונים' יכול היה לקיים על ידי זיכוי לענייניו, וכדומה.
אך בהגיעו אל מצוות 'משלוח מנות', לא מצא הצדיק שום עצה בנפשו, כיצד ואיך יקיים מצוה רבת זו, בהיותו יושב בדד סגור ומסוגר לבדו בתאו, וכשם שלא היה 'למי' לתת משלוח מנות, כך גם לא היה 'ממי' לתת...

משראה הרבי הקדוש והבין את מצבו הקשה, שאין בידו את האפשרות לקיים המצוה בפועל. נעמד על פנינת תאו הקטן, והחל בוכה במר נפש בדמעות שליש על שאין ביכולתו לקיים המצוה, ועל קושי מר הגלות הנוראה. שעה ארוכה עמד הצדיק בהתבודדות דבקות עליון, בוכה ומתייפח במר לבו ללא הפוגות. בידו הקדושה החזיק כוס גדולה שלתוכה נשרו כל הדמעות הנשחרות והמוככות שניגרו מעיניו ללא הפוגות, וכולו נתון בתפילות ותחינות עצומות בלב נשבר. - בעת עצומו של יום הפורים הגדול והנורא, המסוגל מאוד לשפיכת לב כמים לפני אבינו שבשמים.

במאמר המוסגר יש לציין כאן מה ששמעתי מפי כ"ק אבי מורי הגדו"צ בעל 'מעדני השולחן' וצוק"ל, במהות תפילת אותו אביו צלמוות', הגם שהיני יושב עתה בגיא צלמוות של בית הכלא הנורא, כשסכנת מוות מרחפת על ראשי. אף על פי כן 'לא אירא רע' - אינני מתירא כלום, שכן אם זהו רצונך יתעלה, וכך גורה חכמתך העליונה, הריני מקבל כל זאת באהבה ובשלמות נפש. כדאי (דברים ו, ה) 'ואהבת את ד' אלקיך בכל לבבך וגו' ובכל מאורך - בכל מדה ומדה שהוא מודד לך, הוי מודה לוי' (ברכות נד).

אך על מה התמה נפשי מאין הפוגות, מחמת 'כי אתה עומדי', שהרי שכבתא קדישתא כאן עמי בצער וכאב גדול, וגונחת ונאנקת בגודל צרתה. וכמ"ש בפ"ו דסנהדרין המשך בעמוד הבא < (מו): "אמר רבי מאיר, בשעה שאדם

ופירושו המפרשים, שלפעמים בעת המלחמה נדמה שהאויב המחבל כבר 'מנוטרל', ואף אם אינו מת, כבר אין בו יכולת להילחם ולהזיק. - ועל פי חוקות הגויים במצב כזה אין רשות להורגו, שכן כל יכולתו כבר מנוטרלת, וכל שאינו יכול להזיק אין להורגו.

אך בדת תורתנו הקדושה אנו מצויים למחות את זרע עמלק מתחת השמים לגמרי, להורגו ולהמיתו ולא להשאיר ממנו זכר בעולם, ולא די בנטרולו בלבד.
לפיכך מדגיש הכתוב: "להשמיר להרג ולאבד", יש מהם המושמדים ויש מהם הנהרגים, והרי גם כולם היו עמלקים כנודע. - אלא שלפעמים יתכן 'להשמיר' גם בלא הריגה ממש, שכן שאינו יכול להרע ולהזיק, הרי יכולתו כבר מושמדת, וימצא אם כן שאף אחר שיתקיים בו 'להשמיר' עדיין הוא בחיים חיותו. - לפיכך בא הכתיב ומוסיף: 'ולהרג', ו' מוסיף על ענין ראשון, שלא מוסיקה בו השמדת היכולת, אלא גם לאחר השמדת הנטרול, יש להוסיף לקיים בו דין 'ולהרג' [והיא הריגה]. ולאבד ולמחות את שמו לגמרי מתחת השמים. - מפני שגם אם כעת נראה שהוא 'מנוטרל' [פצוע קשה וכדומה]. עלול עמלקי זה לחזור לפעילותו השטנית ברגע שרק יוכל, ולפיכך באה המצוה כאן 'להשמיר ולהרג ולאבד', ולוודא שלא יישאר ממנו זכר.

כיוצא בדבר הוא במלחמת הייצר, העמלק הפנימי, לפעמים נדמה לו לאדם שהשיג רגע שלו כבר 'מנוטרל', ואינו פועל עוד להסיתו לרבר עבירה. - אבל אין זה מוכח בבירור, יתכן שהוא רק שקט כרגע, כשאין מניחים לו להתפרץ. אבל בתוך תוכו הוא עדיין קיים, וממתין לשעת הכושר להפיל את האדם לבאר שחת חלילה. - לפיכך לא מספיק לקיים בו רק 'להשמיר' את יכולתו כעת להתעורר, אלא גם במלחמת הייצר יש 'להשמיר להרג ולאבד', לבצע בו 'ווידוא הריגה' מושלם, ולא להשאיר ממנו ולא כלום.

כמו כן הוא אף בענין רדיפת האויבים, לפעמים אותם האויבים שהיו 'בפניהם' ממש, פנים בפנים, הם אכן לא עמדו כנגדם ונפלו. - אבל 'בפניהם' במרחק מה, לא ממש מול הפנים שלהם, עדיין ישנם אויבים המתחבאים שמרוקן ואורבים הם 'לפניהם'.
לפיכך מדגיש הכתוב: 'ואיש לא עמד בפניהם' - ומיד מוסיף הכתיב ומפרש, לא רק 'בפניהם' ממש, אל מול פניהם לא עמד איש, אלא גם 'איש לא עמד לפניהם', בכל המרחב הגדול ובכל מקומות מסתוריהם לא עמד איש לפניהם, מגודל פחד היהודים שנפל עליהם.

כיוצא בדבר הוא במלחמת הייצר, עמלק הפנימי, לפעמים 'בפניהם' ממש אין רואים אותו ניצב להתנרות בנו, אבל 'לפניהם' במרחק מה עדיין הוא קיים, והוא רק אורב וממתין לשעת הכושר שיוכל להתפל על האדם ולהכשילו חלילה. - לפיכך יש למחות הייצר הנרע לגמרי משהרגל כבר שלא יעמוד כלל לשטן להם, לא 'בפניהם' ולא 'לפניהם', רק להתגבר עליו לגמרי ולנצחו מכל וכל, אמנ.

בתקופת מאסרו הנודע של השרף, קדוש ישראל מרו"צ זצוק"ל, היה נתון בצר ובמצוק עד מאוד, מחמת הרדיפות הנוראות של מלכות רוסיה הרשעה, בחמת זעם הציאר וכל גונדא דיליה לעילא ולתתא, רחמנא לישזבן. והיה עובד את השם יתברך שם בתוככי צינוק הטחב שדוקוהו באכזריותם, מתוך מסירות נפש מופלאה, שאינה ניתנת לתיאור ולהשגת אנוש בן דורנו.

בטבעו הון והאצילי היה אותו צדיק עדין נפש מאוד, ומעודו הורגל בגינוני הוד וחרד, פאר שחלכות. בכל נימוסי וטכסיסי מלכות עילאה קדישא, ומתוך ייחודים נשגבים בכל פעולה וכל תנועה כנודע. - אין לשער את עומק צרת נפשו עם השלכתו הבורה אל הכלא האיום והאכזר במבצר העתיק שבמרכז פטרבורג הבירה. מקום אשר אסירי המלך אסורים, ביחד עם פושעים גסים, המרדנים הגדולים ביותר של רוסיה, שנוקקו לשמירה אדוקה במבצר איתנים זה, תחת עינו השטנית של הציאר 'ניקולא' ימ"ש בעצמו, נצר וזון משרש קליפת 'עמלק' שבדורו.

אולם, על אף היותו אסור באויקי פלדה, סגור ומסוגר במנעול ובריח, וכבלי ברזל באה נפשו, כיוסף הצדיק בשעתו (תהלים קה, יח). - עם כל זאת, לא הניח עצמו לרע קטן מלשרת לפני

סיפורי השגחה פריטי

שנשיחו ומערכת ע"י הקוראים

'לכל עלון יש כתובת'

מידי שבוש אני מקבל חבילה של עשרים וחמישה יחידות של עלון מבוקש מאוד. הוא כל כך מרענן שאני נאלץ לחלקם אחד אחד על מנת שהקבועים יקבלו אותו. בערב שבת צלצל אליי היהודי שמביא את העלוניו לבית הכנסת ואמר שבעקבות חתונת בנו לא יצא לו לנסוע לאסוף את העלוניו. ניסיתי לחשוב מהיכן אוכל להשיג לפחות כמה אחדים לאלו שעלוניו להתאכזב מאוד בלי העלוני...

התקשרתי לחבר משכונה מרוחקת שמביא את העלוני לבית הכנסת שלהם ושאלתי אם יוכל לנדב לי כמה עלוניו? הוא השיב בתדהמה ואמר: "אני יכול לתת לי יותר מכמה עלונים!!!". לשאלתי כמה עלונים הוא יכול לתת לי, הוא ספר הודיע שיש לו עבורי 25 עלונים. הייתי המום שזה בדיוק המספר שאני מקבל כל שבוע... מתברר שמתפללי בית הכנסת שלו נסעו לשבת גיבוש והעלוניו נשארו בעיר... כשהגעתי לאסוף את העלוניו הודיית לו בחום, אבל הוא לא הבין על מה אני מודה לו כי הוא כל כך שמח שהעלוניו לא נשארו מיותרים...

תמונה: א. ס. 10

'ונתבשר בשורות טובות'

סיפר המגיד שיעור הרב אייזנבך אודות הסבא שלו הר"ר יוסף דושינסקי שהיה בעל איטליז ברחוב התפוח בירושלים.

יום אחד לקראת סוף היום הגיעה סחורה ואישה מבוגרת ביקשה לקנות נתח בשר. הוא הסביר שסגר כבר את החנות והוא ממנה לשיעור. אבל האישה התעקשה שעל הבוקר היא חייבת לבשל והתעקשה לקנות נתח בשר. הוא הבין שאין לו ברירה והוא מכר לה נתח ורץ לשיעור. בלילה הגיע אליו שליח בית הדין והודיע לו שהבשר לא חלק ואסור למכור את הבשר. הסבא התיישב עם תהילים וכל הלילה אמר תהילים שאותה אישה לא תיכשל בבשר אסור הלילה. בבוקר כאשר פתח את החנות כבר המתינה לו אותה אישה. היא ביקשה לקנות נתח נוסף. לשאלתו מה קרה עם הבשר שקנתה אתמול, השיבה שהיא הכניסה את הבשר לסיר והלכה להביא מלח, עד שחזרה קלטה חתולה שמנה שברחה לה עם כל הגוש בפה שלה!!!

תמונה: א. ס. 10

מעוניין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטית מוזמן לשלוח אל ר' שמחה סמואלס בפקס: 15326517922 לא: o.y.wines@gmail.com

לקיים ולהבין את ימי הפורים האלה ע"פ תורת האריז"ל והרש"ש

קריאת המגילה / מתנות לאביזנים
משלוח מנות / סעודת פורים

שער הכונות
עם פירוש
טיב הכונות

סידור הרש"ש
עם פירוש
טיב הרש"ש

פרי עץ חיים
שער הפורים

סידור ר' שבתי
פורים

מאת הגר"צ המקובל
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

להשית בחנויות הספרים המוכרות
ותפוז החיפזי סניף תל אביב רחוב פרינס 44-4444

אדירה למעלה בעליונים. ויהי בהגיע רבינו בקריאתו אל הפסוק (ו, יג): "אם מוצרע היהודים מרדכי אשר החלולת לנצל לפניו לא תוכל לו, כי נפול תפול לפניו!" פרץ בזעקות נוראות, הוא קפץ וניתר ממקומו בהתלהבות נוראה, וחזר וקרא את המילים בבכיות נוראות, כשכל פניו אדומות עד מאוד, ויהי המקום לחרדת אלקים!

היה מורגש בחוש, שהצדיק פועל בתפילותיו כשאגות ארי דברים נוראים, להפלת צוררי היהודים. - כידוע שבאותה עת כבר היו הנאצים בנסוגה קשה בכל החזיתות, אבל עדיין המשיכו בגזירת השמדה, ועדיין סבלו אחינו בני ישראל מגזירותיהם האכזריות, ועל כך היה שוטח את תפילותיו ובקשותיו להפלתם הגמורה, ולהביא את תשועתם של ישראל.

חג הפורים בביתו של אחד מגדולי ירושלים, השמחה גואה למעלה למעלה, התלמידים הרבים נכנסים ויוצאים, שפע רב נשפך מטיב המעיניות בדברי תורה ובברכות וישועות לרוב, כשהרב הצדיק אינו מוותר להעניק לכל אחד ואחד 'משלוח מנות' פרטי המוכן תיכף לאכילה, אם הוא במנת 'קוגעל' חמימה עם כוס משקה כדת היום, או מנת 'דג סלומון' טרי כרוך בחלה של פורים... השמחה בוקעת רקיעים, חבורת השיכורים כבר התחילה בריקודיהם הסוחפים... ולפתע בבת אחת הכל נעצר, הרב הצדיק מורה לגשת לתפילת המנחה, השולחן ערוך הוא המורה דרך שלנו! מצווה הרב, ואנו מצווים ועומדים

לגשת כעת לתפילת המנחה, בטרם נתחיל בסעודה! המנחה של פורים בבית הרב, כבר יצאו לו מוניטין, הכל יודעים שהוא עת רצון מרומם ונעלה, התפילה עצמה נערכת בבכיות רבות, חדרת יום הכיפורים מורגשת בעליל! הרב הצדיק בעצמו משמש שליח ציבור, והיא אורכת זמן רב מאוד, ביגיעות עצומות בכל לב ונפש. לאחר תפילת המנחה, נערך מעמד 'קבלת עול מלכות שמים' ברוב עם הדרת מלך, עם שופרות וספר תורה וכו'. - המעמד הנורא מרטיט כל לב, כאשר הרב הצדיק עומד ומסביר מעט מזעיר דברים נשגבים העומדים ברומו של עולם, וממתק את הדברים כפי מה שאוהו יכולה לשמוע ולקבל, על פי המבואר בכתבי האר"י ז"ל (שער הכוונות דרושי חג הפורים דרוש א) שבהאי יומא עילאה מאיר זורח יסוד אב"א, שהאר"י הקדוש מעיד בו גדולות ונצורות, וז"ל: "ואין ספק כי הארה זו הנגלית ממלכות דאבא, היא הארה גדולה עד מאד" עכ"ל ע"ש.

שנה אחת. לאחר חג הפורים, הגיע אל בית הרב אחד מתלמידיו האהובים, ושפך את לבו בבכיות, שהוא נתון בצרה ומועקה קשה, והוא זקוק לישועה גדולה. הרב בצדקה בירכו כדת חוקוק ועודדו כדרכו בקודש, אבל האיש לא נענה. - יש לי בקשה קצת מוזרה מכבוד הרב, אמר, אולי יש בזה מעט חוצפא. אבל ההכרח לא יגונה, ולכן מעיו אני להציע את שאלתי בפני הרב. ומה שאלתך, שואל הרב ברוב אהבה וחיבה. שאלתי ובקשתי, עונה האיש, אם יסכים אולי רבינו להעניק לי את אותו 'טלית קטן' שבו התפלל הרב את תפילת המנחה ביום הפורים שעבר עלינו לטובה! - בטוחני בה באותה ציצית הספוגה בזיעה ודמעות רבות, שתוכל לפעול עבורי את ישועתי!

על אתר, ללא אומר ודברים, ניגש הרב הצדיק אל הארון, הוציא ממנו את הטלית קטן המבוקש, והגישו במתנה גמורה לאיש הנדהם, שכבר הכין עצמו להפצרות ותחינות רבות... אם זה יכול לעזור ולחכן איש יהודי, אשמה על כך מאוד! - הצהירה הרב. לא חלף שבוע מאותה מתנה, וכבר חזר האיש בשמחה רבה, שברוך השם נושע בעניינו, והכל על מקומו בא בשלום, לאורך ימים ושנים טובות. א'פריילעכן פורים!

רבים בלב שלם. ואכן כל אותם צעירים שהיו על הטיש באותה שנה בחג הפורים, זכו להינצל מציפורני הצבא בדרכים פלאיות, ונסים רבים נעשו עמהם באותה שנה, מכוחו של אותו צדיק.

לא פעם כשהגיע הרבי בשתייתו במסירות נפש עד כלות הנפש, נצרכו הגבאים הנאמנים להוציאו מבית המדרש למנוחה קצרה בחדרו, ולאחר זמן מה שב אל משתה היין, ולעריכת השולחן הטהור.

שנה אחת בעת הפורים טיש' ששה הרבי לכבודה של מצוה הרבה יותר מהרגלו, ומתוך עבודתו הנשגבה באש להבת שלהבת התעלף והגיע לכדי סכנה. המשמשים הנמרצים החישו אותו מהרה אל מיטת קדשו, והזעיקו מיידית את רופאו הנאמן לבדוק את מצב בריאותו, ולתת הגבאי הנאמן היה חדר וחושש עד מאוד.

צדיק, והזדרז בכל כוחו לנושא תיכף ומיד אל המיטה. - והנה כשניסה הגבאי לחלוץ תחילה את הנעל הימנית של הרבי הקדוש, החל פתאום הרבי לזעוק בכל כוחותיו: וואס טוסטו?! (מה הנך עושה), דומני שהנך 'שיכור' יותר ממני... כנראה הגעת למצב של 'עד דלא ידע'! - והרי זו הלכה מפורשת בשולחן ערוך (אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבוקר סי' ב סדר לבישת הבגדים ס"ב), שיש להקדים לחלוץ תחילה את הנעל השמאלית!...

הגבאים והמשמשים עמדו נדהמים, כשראו בחוש שבכל עת ובכל מצב מזהיה הצדיק, תהא יראת שמים חופפת עליו תמיד, וגם במצבים הקשים ביותר איננו מסוגל לעבור ח"ו אף לא על נגינד הלכה קטנה שבשולחן ערוך!

וסיפר הר"ה רבי חיים אריה ערלאנגער צ"ל משוויץ, מה שראה בעצמו בחג הפורים שנת תש"ה, כאשר היה עדיין רבינו הקדוש מסטמאר במדינת שוויץ, לאחר שניצל מן הנאצים ברגע שאחרי אחרון עם הרכבת הידועה בערב חנוכה של אותה שנה.

בחג הפורים זכה ר' חיים אורי לחסות בצל קדשו של רבינו שם על אדמת שוויץ, בין הדברים סיפר על 'קריאת המגילה' של אותה שנה, שהיתה בקולות וברקים נורא נוראות, הרבה יותר מבשאר שנים, ובכל פעם שהגיע הרבי לתיבת 'המלך' שבמגילה הוא ניתר ממקומו בזעקה פולחת לב, והיה הדבר ניכר מאוד שרבינו עורך מלחמה

מצטער, שכונה מה לשון אומרת: קלני מראשי, קלני מזרועי! - אם כך המקום מצטער על דמן של רשעים שנשפך, קל וחומר על דמן של צדיקים" ע"כ. וכאשר נודע מ"ש בספה"ק, שצריך לבון בתפילותיו ובקשת צרכיו, לא בשביל עצמו, כי אם לטובת השכינה הקדושה שעמו, ובעת צר ומצוק להתחנן על צער השכינה הסובלת נוראות בצרתם של ישראל. כנודע מדברי הבעש"ט הק' זי"ע שיש לבקש בכל דבר לטובת השכינה.

כך היה אותו צדיק נשגב עומד לו ביום הפורים כפינה נידחת בבית האסורים ממרר בבכיות נוראות שעה ארוכה, בוכה ומבכה על צער 'שכינתא בגלותא'. כאשר הכתוב מעיד שאף בגיא צלמוות 'אתה עמדי', וכביכול גם השי"ת נכנס עמדי כאן גם בין כבלי ברזל. - ועל כך שבגודל צרתו אין לו במה לשמח עתה את השכינה המייללת בקיום מצות 'משלוח מנות', שהיה נכסף ומשתוקק אליה מאוד, כדי לשרת לקונו ולשמח השכינה במצוה גדולה זו. - הדמעות נשפכו מעיני קדשו כנחל אל תוך הכוס שבידו, אט אט התמלאה 'כוס הדמעות' כולה בדמעות רותחות קדושות וטהורות.

והנה כשראה הצדיק את כוס הדמעות שבידו מלאה עד גדות, התנער עצמו תיכף מיגון לבו, ומתוך שמחה גדולה פנה בתפילה קצרה אל השי"ת הנמצא אתו עמו צמוד בקירות לבבו, ואמר: ריבונו של עולם! אמנם אין לי כאן היכולת לשמח את השכינה בקיום מצות 'משלוח מנות' איש לרעהו, אין לי כאן לא מה לתת, ולא למי

לתת... - אבל הלא אתה השי"ת נן נמצא כאן, כמא"כ "כי אתה עמדי"! והנה יש לי כאן 'משלוח מנות' מופלא, 'משקה' מיוחד האהוב עליך רב מאוד במשתה היין של משחת היום, הלא זו היא 'כוס הדמעות' הזו, שאוהב השי"ת ומחבב מאוד את דמעותיהם של ישראל, וסופרם ואוספם אחת לאחת כנודע. - הרי כוס הדמעות הזו, שלוחה אליך כמשלוח מנות, לכבוד האי יומא עילאה!

[שכן אף השי"ת בכלל 'רעהו', כדאיתא ברש"י פרק במה מריליקין (שבת לא. ד"ה דעל סני): "ריעך וריע אביך אל תעווב (משלי כו, י) - זה הקדוש ברוך הוא" עכ"ל ע"ש]. ותיכף התאור עצמו הצדיק בשמחה גדולה כמצות היום, על אשר זכה לשמח את השכינה אף בתוככי צר ומצוק. ואף שכנה הקדושה לעומתו שמחה והתעלסה באהבים כנגדו, כד"א (משלי טו, א) "בן חכם ישמח אב", וכמ"ש (שם כג, טו): "בני חכם לבך ישמח לבני גם אני"!

טרכו בקודש של הרה"ק מרן בעל "יואל משה" מסטמאר זצוק"ל, להתבסס היטב בחג הפורים, לקיים בנפשו מצוות 'עד דלא ידע' בהידור רב. באותה עת היו פניו הקדושות מאירים בנהרה מעליה, ופיו שופך מעיינות של דברי תורה ודרושים נפלאים מפז ומפנינים יקרים, וכן ישועות רבות נושעו ישראל אצלו בעת משתה היין של חג הפורים.

באותה השנה שלפני השואה, כאשר פחד המלחמה שבפתח חיי גדול, הגיעו אל הרבי לכבוד חג הפורים צעירים רבים מאחינו בני ישראל, לבקש ישועה להצלתם מן הצבא שהיתה בו סכנה רוחנית וגשמית גדולה, והיה ידוע ומפורסם בישראל שבעת 'משתה היין' פועל רבינו הקדוש ישועות גדולות בענין זה.

באותה שנה באמצע ה'פורים טיש' עלו לפתע על השולחן בחורים רבים, שהחלו לבכות במר נפשם להצילם מן הגזירה הנוראה, היו שם חדיפות רבות על הטיש ויללות גדולות. ולפתע נזקק רבינו הקדוש לעברם: אויב מען וואשט אפ רעם שטרען פון די 'חטאת נעורים', ווערט מען געהאלפן! [אם רוחצים את המצח מן החטאת נעורים] זוכים לישועה.

לשמע הכרות קדשו געה כל העם בבכיה רבה, הבחורים שעל השולחן פתחו בבכיות נוראות של תשובה שלמה לפני אבינו שבשמים, והיה שם מעמד נורא של תשובת

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מחגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 מתקשרים מ מוזנים ☛ מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

shivti1@gmail.com

יר"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! את תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173